

КРЕАТИВНІСТЬ ПЕРСОНАЛУ, ЯК ФАКТОР ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний стан економіки України, що базується на переході від постіндустріальної до інноваційної економіки, вищим шаблоном розвитку якої виступає економіка знань, пов'язаний з необхідністю впровадження високих технологій у виробничу діяльність суб'єктів господарювання, розробкою нових підходів щодо управління індивідуальним людським капіталом на засадах системного розвитку, ефективної оцінки, мотивації, перекваліфікації персоналу, створення інтегрованих структур між підприємствами, що націлені на розробку і реалізацію інновацій, управління процесом формування креативності кадрів.

Теоретичні і практичні аспекти управління процесом формування креативності персоналу знайшли своє відображення у працях закордонних і вітчизняних вчених, зокрема Н.І. Булки [1], Л.Л. Ревуцького [5], І.А. Маркіної [4], Х. Гейвіна [9], Ф. Баррона, Д. Харінгтона [8; 7], Р. Стернберга [11], К. Тейлора, Р. Муні [12], А. Ротенберга [10], Е. Фромма [2].

Досліджуючи фактори сповільнення процесу інноваційного розвитку підприємства та динамічні сили, що впливають на процес інноваційних трансформацій, можна дійти висновку, що ключова ланка взаємодії представлена саме персоналом підприємства. Високі показники якісних характеристик кадрового складу підприємства, створюють засади переходу від постіндустріальної економіки до економіки знань. При цьому, економіку знань варто розглядати як найвищий етап розвитку інноваційної економіки, де ключовою ланкою розвитку є людський капітал і знання.

Аналізуючи роботи Ю.А. Корчагіна [3], О.В. Шульгіної [6], можна дійти висновку, що людський капітал як елемент інфраструктури економіки знань, складається з трьох компонентів: людського капіталу підприємства, індивідуального людського капіталу, національного людського капіталу. При цьому індивідуальний людський капітал – це вид капіталу, що є проявом інтелекту, знань, навичок, креативності соціального суб'єкта, необхідні для створення кінцевих продуктів його діяльності, що мають соціально-економічну цінність та забезпечують йому певний прибуток і конкурентні переваги.

Проте, на ряду зі знаннями, здоров'ям, інтелектом і навичками особливе місце займає креативність особистості. Аналіз впливу даного компоненту в структурі факторів, що впливають на інноваційний розвиток підприємства і створення інноваційного продукту дозволяє стверджувати, що за рахунок креативності персоналу досягається ефект переходу від старого до нового.

Система управління інноваційним розвитком підприємства в цьому випадку, повинна передбачати інтеграцію цілей, ресурсів, персоналу та його знань, навичок, інтелекту, вмотивованості, дій, безперервний розвиток креативності працівників, колективну співпрацю.

Таким чином, існує необхідність розгляду інноваційного становлення і розвитку підприємства через призму такого поняття як «креативне підприємство».

Креативне підприємство – це підприємство, яке розробляє, виробляє і реалізує інноваційні продукти або продукцію, обсяг яких у грошовому вираженні становить значну частину загального обсягу продукції або послуг.

Отже, процес інноваційного розвитку і становлення підприємства повинен відбуватися за умови здійснення управління процесом формування креативності персоналу, що створить передумови розробки і реалізації інноваційних продуктів креативним підприємством.

1. Булка Н.І. Развитие креативности у младших школьников из порушенными социальными зв'язками : автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. психол. наук: спец. 19.00.07 «Педагогічна та вікова психологія» / Н.І. Булка. – Одеса, 2005. – 19 с.
2. Бурменская Г.В. Одаренные дети. / Г.В. Бурменская, В.М. Слуцкий ; пер. с. англ. – М., 1991. – 376 с.
3. Корчагин Ю.А. Широкое понятие человеческого капитала [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.lerc.ru/?part=articles&art=3&page=22>.
4. Маркіна І.А. Наукові підходи до визначення понять «креативність» та «креативний потенціал» / Маркіна І.А., Л.М. Шимановська-Діанич // Економіка Криму. – 2011. – № 1(34). – С. 289–295.
5. Ревуцкий Л.Д. Креативность экономически активного человека: понятие, показатели, оценка, учет и контроль / Л.Д. Ревуцкий // Экономические отношения. – 2011. – № 1 (1). – С. 3–9.
6. Шульгина Е.В. Развитие человеческого потенциала. Практика работы с бизнес-корпорациями и муниципальными структурами управления [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.dvforum.ru/2008/doklads/ks6_shulgina.aspx
7. Яковлева Е.Л. Психология развития творческого потенциала личности / Е.Л. Яковлева. – М. : Московский психолого-социальный институт, 1997. – 224 с.
8. Barron F. Creativity, intelligence and personality / F. Barron, D. Harrington // Ann. Rev. Of Psychol. – 1981. – № 32. – P. 439–476.
9. Mumford M. Creativity syndrome: integration, application and innovation / M. Mumford, S. Gustafson // Psychological Bulletin. – 1988. – № 103. – P. 27–43.
10. Rothenberg A. The process of Janusian Thincing in creativity / A. Rothenberg // Archives of General Psuchiatry. – 1976. – № 33. – P. 17–26.
11. Sternberg R. General intellectual ability / R. Sternberg // Human abilities by R. Sternberg. – 1985. – P. 5–31.
12. Taylor C. W. Various Approaches to and Definitions of creativity // R. J. Sternberg (Ed.). – Cambridge : Cambridge Univ. Press, 1988. – P. 99–124.